

IZ PREGLEDA DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Domaća proizvodnja aluminijskih folija. — Tvornica aluminijskog lima u Ražinama kod Šibenika najavila je, da će do kraja ožujka o. g. početi s izradbom aluminijskih folija debelih 0,008 mm u rolama do 650 mm.

Garantiranje minimalnih cijena. — Dosad su poljoprivredni proizvođači kontrahirali trgovačkim organizacijama u glavnom po naprijed utvrđenim ili tržišnim cijenama na dan isporuke. Zbog većih razlika u cijenama poljoprivrednih proizvoda od godine do godine, a i u samoj godini (u sezoni i izvan sezone), poljoprivredni proizvođači i trgovačke organizacije ustručavale su se kontrahirati poljoprivredne proizvode. Da se ubuduće te zapreke uklone, potrebno je, da se proizvođačima zagarantiraju minimalne cijene. Eventualni gubici, koji bi nastali iz razlike između kontrahiranih i tržišnih cijena, isplaćivali bi se iz fondova narodnih odbora kotara, koji će se formirati iz doprinosa privrednih organizacija za promet i preradu poljoprivrednih proizvoda i iz sredstava narodnih odbora.

Izvođenje produkcijskih pokusa. — Savez poljoprivredno-šumarskih komora FNRJ raspisao je natječaj za izvođenje produkcijskih pokusa na socijalističkim gospodarstvima i za rokove za provedbu tih pokusa.

Otkup poljoprivrednih proizvoda u Vojvodini. — U Vojvodini je do kraja studenog 1956. otkupljeno poljoprivrednih proizvoda u vrijednosti preko 29,3 milijarde dinara. Od 393 zemljoradničke zadruge njih 388 (98,4%) bave se otkupom poljoprivrednih proizvoda. One su za spomenuto razdoblje otkupile poljoprivrednih proizvoda za 21,7 milijarde dinara, a za 7,5 milijarde dinara otkupile su ostale organizacije.

Kongres Radničkih savjeta. — Od 25. do 27. VI. o. g. održat će se u Beogradu I. kongres Radničkih savjeta. Na tom kongresu iznijet će se dotadnja iskustva o radu radničkih savjeta.

Godišnja skupština Saveza klubova naprednih zadrugara Hrvatske. — 21. i 22. II. o. g. održana je I. godišnja skupština Saveza klubova naprednih zadrugara Hrvatske, na kojoj je iznesen dosadnji rad i uspjesi. Dosad je u NRH osnovano u 18 kotara 214 klubova naprednih poljoprivrednika, 40 sekcija mladih zadrugara i 78 sekcija žena-zadrugarka. Zaključeno

je, da se poradi oko osnivanja novih klubova. Svako selo ili zaselak treba da ima svoj Klub naprednih poljoprivrednika.

Odobrena sredstva za nabavu reprodukcionog materijala za poljoprivredu. — Za prvo tromjesečje o. g. odobren je iznos od 4 milijarde i 4,883.000 deviznih dinara za nabavu i uvoz reprodukcionog materijala za poljoprivredu; đubriva, sredstava za zaštitu bilja, sjemena, rezervnih dijelova za traktore i ostalih poljoprivrednih strojeva, nabavu rasplodne stoke i t. d.

Fondovi za kadrove u privredi. — Odbori za privredu Savezne narodne skupštine među ostalim raspravljali su o funkcioniranju dosadanih fondova za kadrove. Predloženo je, da se formiraju jedinstveni fondovi kod kotara, republika i Saveznog izvršnog vijeća. Saveznim društveim planom odredit će se stopa kao doprinos za fond, a raspodijelit će se ovako: 50% kotarskim, 30% republičkim fondovima, a 20% saveznom fondu.

Kotarski fondovi služit će za dopunsko uzdržavanje stručnih škola i domova. Time ne prestaje obveza kotara, da za uzdržavanje stručnih škola u svojim budžetima određuju sredstva za njihovo financiranje.

Republički fondovi služit će za davanje pomoći onim kotarima, koji nemaju dovoljno sredstava u svojim fondovima, a potrebno je da prošire ili podižu nove stručne škole.

Savezni fond upotřebit će se za davanje pomoći onim republikama, u kojima treba osnovati i razviti stručne škole, a nemaju dovoljno sredstava u svojim fondovima.

Sredstva sadanjih fondova u komorama raspodijelit će se republičkim fondovima i saveznom fondu (80%: 20%), pošto se podmire sve obveze, koje su ti fondovi preuzeli na sebe u god. 1956.

Međunarodni poljoprivredni sajam u Novom Sadu. — Od 24. VIII. do 1. IX. o. g. održat će se u Novom Sadu Međunarodni poljoprivredni sajam. Prijave za sajam moraju izlagači biljnih kultura i uzgajali stoke podnijeti upravi Sajma do 1. lipnja o. g., a izlagači iz industrije, trgovine i organizacija do 1. svibnja o. g.

Rekordna proizvodnja mlijeka u Australiji. — Prema podacima Australijskog biroa za gospodarska pitanja u poljoprivredi, poljoprivredna proizvodnja Austra-

lije u financijskoj god. 1955/56. porasla je za 6,5%. Proizvodnja mlijeka iznosila je 1400 milijuna galona (2,800 mil. lit.) prema 1.318 mil. galona (2.636 mil. lit.) 1954/55. Zbog toga povećala se proizvodnja i izvoz maslaca. Proizvodnja maslaca iznosila je 20.000 vagona, a 1954/55. 18.800 vagona.

Izvoz goveda iz Švicarske. — Izvoz goveda za rasplod i meso smanjio se god. 1945. God. 1954. izvezeno je iz Švicarske 5.765, a god. 1955. svega 2.712 grla. Najviše se smanjio izvoz za Italiju. God. 1955. izvezeno je 1.818 goveda sivomesde pasmine, a god. 1954. ukupno 3.203. Smanjen izvoz posljedica je naglog porasta cijena švicarskom govečetu i nepovoljnom razvoju cijena mesu, mlijeku i mliječnim proizvodima u Italiji. I Zap. Njemačka je uvezla nešto manje goveda god. 1955. prema god. 1954., a u Francusku su izvezena uglavnom samo rasplodna goveda.

Nakon dugog vremena Poljska se pojavila kao kupac simentalskog govečeta. Jugoslavija, Bugarska i Madžarska kupile su nešto rasplodnih goveda god. 1955.

Unapređenje stočarstva i mljekarstva u Italiji. — Ministar poljoprivrede Colombo podnio je Senatu zakonski prijedlog, koji sadrži državne mjere za unapređenje stočarstva i mljekarstva. Slijedećih 5 godina određene su subvencije u iznosu od 9 milijarda lira. Osim toga izdat će se 11 milijarda lira za proširenje proizvodnje sira, a to će poboljšati stanje na tržištu sirom.

Povećanje proizvodnje mlijeka u Maroku križanjem zebu i shorthorn goveda. — Zebu govedo porijeklom iz Indije, uvezeno je i u toplu područja Sjedinjenih država Sj. Amerike, Brazilije i Afrike. Iako godišnja mliječnost zebu goveda jedva prelazi 1.000 lit., ona su u spomenutim krajevima vrlo cijenjena, jer su otporna protiv tropskih vrućina i tamošnjih zaraza. Evropske pasmine goveda slabo uspijevaju, jer se teško aklimatiziraju. U Maroku, gdje je zebu goveče uvedeno god. 1914., križalo se s engleskom mliječnom pasminom dairy-shorthorn, pa križanci daju znatno više mlijeka. I križanjem zebu goveda s izrazitim francuskim tvornim pasminama poboljšala se kvaliteta mesa kod križanaca. Širenje zebu goveda otežava, što se njime teško vlada. Ipak ima nade, da će se i to ukloniti promjenom načina držanja i odgovarajućom njegom.

Neki statistički podaci. — Svjetska proizvodnja maslaca (uključivo SSSR) procijenjena je bila za god. 1954. sa 4.330 mi-

lij. kg, t. j. za 2,6% bila je veća nego godine 1953.

Svjetska proizvodnja sira (bez SSSR) iznosila je 2.408 mil. kg, t. j. za 1,8% bila je veća nego god. 1953.

Proizvodnja maslaca u SSSR od 245 mil. kg u god. 1946—50. porasla je na 368 mil. kg u god. 1954.

Suzbijanje zaraznog pobačaja kod krava u Danskoj. — U Danskoj je pri kraju borba protiv zaraznog pobačaja (Banga) kod krava. O tome su interesantni izvještaji veterinarskog direktora dra Suurballea.

God. 1948. bilo je 25% stada zaraženih goveda, god. 1954. 3%, a god. 1956. 0,5%.

Suzbijanje Banga od 1948. do 1955. stajalo je državu ukupno 3,7 mil. danskih kruna ili 116 kruna za svaku izlučenu kravu. Isto toliku svotu pridonijele su i mljekare, pa tako proizvođači nisu snosili troškove za suzbijanje zaraznog pobačaja.

Mjere, koje su se pritom poduzimale, bile su uglavnom jednake onima u drugim državama: izoliranje životinja, raskušba staja, i klanje zaraženih grla. Prestalo je cijepljenje goveda u dobi od 6 mjeseci. To je načelno bilo zabranjeno. Samo izuzetno dopušteno je cijepljenje još godinu dana, i to u pojedinim vrlo ugroženim stadima.

Da se ustanovi zaraza i radi kontrole ozdravljenih stada triput na godinu pravila se prstenasta proba mlijeka. Izuzetno se pojedinačno ispitivalo, i to kad je prstenasta proba bila pozitivna, a krvni nalaz negativan. Kad je ispitivanje mješovitog mlijeka bilo pozitivno ili sumnjivo, uzimale su se krvne probe svih životinja.

Osobito se strogo postupalo s bikovima na stanicama za umjetno osjemenjivanje. Krvna reakcija bikova morala je pokazati manji titar od 1:10. Bikovi su se morali držati 2 do 3 mjeseca odvojeno, a njihovo se sjeme smjelo upotrebiti tek onda, kada je nakon druge pretrage reakcija bila negativna. Nadalje jedamput na godinu uzimana je kod njih krvna proba, a svake pol godine ispitivano je sjeme i ujedno vršena klinička pretraga.

U 95% slučajeva bila je krvna proba pouzdana. U jako zaraženim područjima smatrane su i negativno reagirajuće životinje kao zaražene. Kao nezaraženo smatrano je stado, čije je mješovito mlijeko 4 puta uzastopce dalo negativnu probu, i kada je 2 i 3 mjeseci nakon ispitivanja krvna proba svih životinja bila negativna.

STRUČNA ŠTAMPA

Margarin u zakonodavstvu raznih država

(La margarin, sa réglementation dans le monde. Fédération internationale de laiterie, Comité italien pour le lait et ses dérivés, Roma 1956.; cijena 2.000 lira).

Talijanski komitet Internacionalnog mljekarskog saveza izdao je vrijednu brošuru (od 170 str.), u kojoj se na osnovu prije kratkog vremena provedene međunarodne ankete obrađuju zakonski propisi o proizvodnji i prodaji margarina u 24 države.

Iz brošure se vidi, da su u početku zakonski propisi o margarinu imali svrhu, da spriječe patvorenje maslaca. Dok su u nekim državama s razvitkom industrije margarina propisi bili sve stroži, u drugim državama propisima su nastojali doći do kompromisa između industrije margarina i maslarna.

Zakonski propisi o margarinu uglavnom obuhvaćaju: 1. Oznaku za margarin, 2. Dozvolu za proizvodnju i prodaju. Gotovo u svim državama je proizvodnja i prodaja margarina vezana na dozvolu nadležne vlasti (registracija, slobodan pristup inspektora u sve prostorije tvornice margarina i prodavaone, pa oporezovanje industrije margarina); 3. Kvalitet margarina (higijenski propisi o sirovini, dopušte-

ni postotak sredstva za emulgiranje, bojenje, skladištenje i prodaja). 4. Dodavanje maslaca margarinu. U nekim državama je zabranjeno miješati maslac s margarinom, a u drugim je to dopušteno. 5. Vitaminiziranje margarina. U svim državama je dopušteno vitaminizirati margarin, prema određenim propisima, a u Danskoj, Velikoj Britaniji, Norveškoj i u nekim državama SAD izravno je to propisano. 6. Dodavanje sredstva za raspoznavanje margarina svugdje se zahtijeva osim u Engleskoj i Holandiji. 7. Zabrana tvari škodljivih po zdravlje. 8. Ograničenje proizvodnje margarina, t. j. ustanovljenje godišnje kvote proizvodnje. 9. Prodaja, pakovanje, podaci o sadržaju i dr.

Svrha je svih ovih propisa, da se kupac obavijesti, da se ne radi o maslacu, nego o margarinu. U svim državama određene su manje ili veće kazne za prekršitelje propisa o margarinu. Oporezovanje industrije margarina ima svrhu, da se smanje razlike u cijeni između maslaca i margarina.

(Schw. Zentralblatt
für Milchwirtschaft 1957.)

.....
Napomena: Crteži i slike u članku »Tehnika mužnje« dra D. Sabadoš (»Mljekarstvo« br. 3) osim br. 5, 6 i 9, su originalni autora.

Visokokvalificirani mljekarski radnik

sa 13 godina praktičnog rada, poznaje administraciju

TRAŽI

odgovarajuće namještenje; pripravan je preuzeti i rukovodeće mjesto u pogonu.

Obratiti se na

uredništvo »Mljekarstva«, Ilica 31/2 III., dvorište — Zagreb.